

Sygn. akt VI U 235/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Joanna Napiórkowska - Kasa

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2023 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy B. N.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.

na skutek odwołania B. N. od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 15 kwietnia 2022 roku nr: WN-I. (...)1.963.2022

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

zmienia zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 15 kwietnia 2022 roku nr: WN-I. (...)1.963.2022 oraz poprzedzające je orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 27 stycznia 2022 roku nr: (...) w ten sposób, że postanawia:

- zaliczyć odwołującą B. N. do stopnia niepełnosprawności - **znacznego**,
- symbol przyczyny niepełnosprawności w stopniu znacznym ustalić na – **10-N**,
- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wydać – **na stałe**,
- ustalony znaczny stopień niepełnosprawności datować od – **18 maja 2021 roku**,

przy wskazaniach dotyczących:

- odpowiedniego zatrudnienia wskazać - **może pracować jedynie na stanowisku pracy przystosowanym dla osoby niepełnosprawnej w stopniu znacznym**,
- szkolenia, w tym specjalistycznego wskazać – **nie wymaga**,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej wskazać – **nie wymaga**,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej wskazać – **nie wymaga**,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby wskazać – **wg. zaleceń lekarzy prowadzących**,

- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki wskazać – **wymaga**,

- konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji wskazać – **wymaga**,

- spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym wskazać – **spełnia**,

- prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju wskazać – **nie wymaga**.

Sygn. akt VI U 235/22

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 27 stycznia 2022 roku nr: (...) Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. zaliczył B. N. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności o symbolu przyczyny 10-N na stałe od 18 maja 2021 roku z początkiem niepełnosprawności od 68 roku życia. W zakresie wskazań podał, że w punkcie 1 – odpowiedniego zatrudnienia – nie dotyczy, w punkcie 6 - korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki - częściowa pomoc usługowa, w punkcie 7 –konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji- nie dotyczy.

Orzeczeniem z dnia 15 kwietnia 2022 roku nr: WN-I. (...)1.963.2022 Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. utrzymał w mocy orzeczenie MZON.

(orzeczenia MZON i WZON)

Od powyższego orzeczenia WZON B. N. wniosła odwołanie wnosząc o zmianę stopnia niepełnosprawności na znaczny oraz w punktach 6 i 7 wskazań dotyczących niepełnosprawności.

(odwołanie – k. 1-4)

W odpowiedzi na odwołanie WZON wniósł o jego oddalenie.

(odpowiedź na odwołanie – k. 12-13)

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołującą się B. N. ma 66 lat. Cierpi na stan po udarze niedokrwiennym prawej półkuli mózgu przebyłym w 2015 roku z następstwem w postaci niedowładu połowicznego lewostronnego. Obecnie opiekuje się nią syn. Niedowład lewostronny ma charakter utrwalony. Utrzymuje się u niej niesprawność chodu, porusza się z podparciem balkonika w domu, a poza domem na wózku inwalidzkim. Z powodu nietrzymania moczu wymaga pieluchowania. Nie jest w stanie samodzielnie zrobić sobie posiłków, z tego powodu wymaga pomocy osoby drugiej w czynnościach dania codziennego, w tym z utrzymaniem higieny. Porusza się poza domem tylko z pomocą drugiej osoby.

Może pracować jedynie na stanowisku przystosowanym do niepełnosprawności w stopniu znacznym. Istnieje konieczność opieki innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Wymaga również korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy

społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki. Jest niepełnosprawna w stopniu znacznym z przyczyn neurologicznych na stałe.

(opinia biegłego neurologa J. S. – k. 27-27v)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie opinii biegłego neurologa J. S., która była rzeczowa, zawierała logiczne wnioski oraz była poprzedzona badaniem odwołującej oraz analizą dokumentacji medycznej. Dodatkowo Sąd wskazuje, że nie była kwestionowana przez odwołującą się i WZON.

WZON wnosił o przedłużenie mu terminu na ustosunkowanie się do opinii, na co Sąd wyraził zgodę informując stosownym pismem, ale nie złożył ostatecznie zastrzeżeń do opinii biegłego neurologa. Mając tak ustalony stan faktyczny Sąd przeszedł do oceny zasadności odwołania.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1172) do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Jak stanowi ust. 4 niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Z kolei zgodnie z ust. 2 do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Na mocy § 29 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 15 lipca 2003 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 139, poz. 1328 z późn. zm.) w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności standardy w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności zawierają kryteria określające skutki naruszenia sprawności organizmu powodujące:

- 1) niezdolność do pracy - co oznacza całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu;
- 2) konieczność sprawowania opieki - co oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem;
- 3) konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych - co oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

Zgodnie z ust. 2 przez długotrwałą opiekę i pomoc w pełnieniu ról społecznych rozumie się konieczność jej sprawowania przez okres powyżej 12 miesięcy w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

Na podstawie § 30 standardy w zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zawierają kryteria określające naruszenie sprawności organizmu powodujące:

1) czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3, w okresach wynikających ze stanu zdrowia;

2) częściową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza wystąpienie, co najmniej jednej okoliczności, o których mowa w § 29 ust. 1 pkt 3.

W niniejszej sprawie Sąd nie mając wiedzy medycznej dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu neurologii. Biegła J. S. w wydajniej opinii, którą Sąd w całości podziela i przyjmuje zawarte w niej wnioski - wskazała, że B. N. jest niepełnosprawna w stopniu znacznym na stałe z powodu schorzeń o symbolu 10-N. Niewątpliwie jest ona osobą z naruszoną sprawnością organizmu wynikającą ze stanu po udarze niedokrwiennym przeżytym w 2015 roku, skutkującym niedowładem połowicznym lewej połowy ciała. Te schorzenia implikują jej organiczną zdolność do pracy i jednocześnie niezdolność do samodzielnej egzystencji. Odwołująca się ma bardzo duże trudności z poruszeniem. W domu porusza się o balkoniku, poza nim jeździ na wózku inwalidzkim. Jej chód jest niepewny, niesprawny. Także musi być zatrudniona na stanowisku przystosowanym dla osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym z przyczyn neurologicznych. Dodatkowo jest osobą, która ma ograniczoną zdolność do samodzielnej egzystencji, wymaga w tym zakresie pomocy i opieki innych osób. Z powodu następstw po udarze wymaga pomocy stale w przygotowywaniu jedzenia, utrzymywaniu higieny, prowadzenia gospodarstwa domowego rozumianego jako robienie większych zakupów, sprzątanie. Także spełnione są wszystkie trzy przesłanki ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności. Stan zdrowia odwołującej nie rokuje poprawy, jest utrwalony, więc niepełnosprawność w stopniu znaczny jest na stałe.

Zmiana stopnia niepełnosprawności z umiarkowanego na stały skutkowałą zmianą również w zakresie części wskazań dotyczących niepełnosprawności. Odwołująca się mimo swojego wieku może podjąć jeszcze zatrudnienie, jednak wymaga odpowiedniego zatrudnienia. Może pracować jedynie na stanowisku pracy przystosowanym dla osoby niepełnosprawnej w stopniu znacznym, ponieważ ma duże ograniczenia ruchowe, nie jest w stanie pracować na stanowiskach przystosowanych dla osób zdrowych. Dodatkowo wymaga - korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki. Wynika to z faktu, że potrzebuje pomocy przy prowadzeniu gospodarstwa domowego, rehabilitacji ruchowej i szeroko rozumianych usług opiekuńczych zapewnianych przez system zabezpieczenia socjalnego. Wymaga również konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Niemożność samodzielnej egzystencji wynika z faktu, że nie jest w stanie samodzielnie zrobić zakupów, przygotować jedzenia, a także zadbać o swoją higienę, czy sprzątanie domu. Takie ograniczenia są wywołane przez bardzo duże ograniczenia chodu – w domu, a także poza nim. Poza domem nie porusza się samodzielnie, a tylko i wyłącznie na wózku inwalidzkim i z pomocą drugiej osoby, która musi jej stale towarzyszyć. Dodatkowo Sąd wskazuje, że biegła neurolog potwierdziła to co już było zawarte w orzeczeniu MZON czyli, że odwołująca wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby wg. zaleceń lekarzy prowadzących oraz spełnia przesłanki określone w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym.

Nie wymaga natomiast: szkolenia, w tym specjalistycznego, uczestnictwa w terapii zajęciowej, zatrudnienie z zakładzie aktywności zawodowej oraz prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.